

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy hóra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
Negyedév e. . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Okuljunk

Fölényesen kritizálják közállapotainkat azok a szociálisták, akik mint újdonsült honatyák állandóan hallatják hangjukat a törvényhozás csarnokában, ahova egy izgalmas választási harc után jutottak be. Nagy fogadkozásokat és ígéretek tettek a választók előtt kortesbeszédekben, s most mindenáron meg akarják mutatni, hogy nagy legények ők a nemzetgyűlés fényes termében is.

Bírálják az ország helyzetét és a kormány politikáját. Arról azonban tudni sem akarnak, hogy szerencsétlen helyzetünkért elsősorban éppen ők a felelősek, akik a forradalmak viharán át a kommunizmus örvényébe vezették, s ezután az ellenesleges megszállás moosarába s egy gyilkos békeparancs hóhérpallosa alá juttatták az országot és a nemzetet.

Igaz, hogy azzal nem visszük előbbre a nemzetet, ha folyton csak rekriminálunk; ha egyebet se teszünk, mint azt kutatjuk, ki és mi okozta szerencsétlenségünket; ki-csoda tartozik felelősséggel azért, hogy odáig jutottunk, ahol vagyunk. Hiszen nekünk a jövőbe kell tekintennünk; azt kell kutatnunk, mi a teendőnk, hogy elkerüljük a sorsunkul szánt gyalázatos halált. De viszont nem szabad figyelmen kívül hagynunk a multat sem. Csak úgy kerülhetjük el, hogy ismét bele ne essünk a multak végzetes hibáiba, ha azokat tanulmányozzuk és eseményeiből a kinálkozó tanulságokat levonjuk.

Vessük tekintetünket Oroszországra, hogy meglássuk, milyen is hát az élet valóságában az a földi paradicsom, amit a kommunizmus elveinek megvalósulása ígér. Vagy pillantsunk át a szomszédra, milyen jólét, bőség és gazdagság árasztotta el az elvtársak Ausztriáját. Vagy végül gondoljunk vissza az 1919. év emlékezetes hónapjaira, amikor a nagy szabadság dühöngött nálunk is. Szabad volt éhen halni mindenkinek, kivéve azt a burzsujt, akinek meg nem adták a felmentést ez időpont bevétele alól, segítvén rajta a gajdeszben. Szabad volt véleményét nyilvánítani akármilyen hangosan, ha az egyezett a hatalmon levőkével. Szabadon szavazhattál a markodba nyomott listával, melyet jogod volt változtatás nélkül az urnába dobni. Hát kell ennél több szabadság?

Oroszországban már nem elég annyi sulyu bankó, mint ahány deka kenyert akarsz venni és sietős lépéssel megy utána Ausztria, ahol ma ötezer korona ér fel egy svájci frankkal. No már pedig ugy Ausztriában, mint különösen Oroszországban a világboldogító elvek szerint történik a kormányzás.

Ha még ezek a példák sem elégségesek az okulásra; ha még mindig nem látjuk elérkezettnek az időt a legerélyesebb védekezésre, akkor

igazán megérdemeljük a leggonoszabb sorsot.

A butaság ellen az istenek is hasztalan küzdenek.

Nyolcórás ülések lesznek

Budapest, július 15. A nemzetgyűlés utolsó időszakában mindinkább nyilvánvalóvá vált, hogy az ellenzéki pártok az indennitási törvényjavaslatot obstruálják és céltalan vita elnyújtással megakadályozzák azt, hogy a legfontosabb adójavaslatok még a nyári szünet megkezdése előtt a Ház elé kerülhessenek. Több ízben felvetődött mára kormányárt körében az a gondolat, hogy az obstrukciós törekvésekkel szemben a nemzetgyűlés térjen át a nyolcórás ülésekre és így vegye már is elejét az ellenzék üres

és az országra nézve egyáltalán nem hasznos vitatkozása meghosszabbításának.

A nyolcórás ülések egyre kisértő gondolata a jövő héten valóságossá válik: a kormányárt az utolsó napok tapasztalatai alapján elhatározta, hogy a nyolcórás ülésekre még e héten át fog térni.

Az indítványt a nemzetgyűlés keddi ülésén nyújtják be, a nemzetgyűlésben esütörtökre megszavazzák és így pénteken már nyolcórás ülésekben gyorsított üzemben tárgyalja a Ház az indennitási javaslatot.

Esztergályos, a nyiregyházi döntőbíró

A nyiregyházi mandátum ügyében érdekes fordulat történt: az ellenzéki pártok részéről, amelyek még mindig nem adták fel a hiábavaló küzdelmet Rakovszky Iván belügyminiszterrel szemben, akit a választók túlnyomó többsége akar bizalmával a parlamentbe küldeni.

A demokraták, akik Bródi Ernőt akarták jelölni és a Rassai-párt, amely Latinák Pál nagyiparost szándékozik hivatalos jelöltjeként Nyiregyháza szerepeltetni, nem tudtak megegyezésre jutni, hogy melyik jelölt lépjen vissza az egységes ellenzéki front kedvéért.

A kérdés eldöntésénél végül is eg-

szén szokatlan módhoz folyamodtak. Felkérték ugyanis döntő bírónak Esztergályos Jánost, Pécs II. kerületének szociáldemokrata képviselőjét arra, hogy döntésének mindkét párt alveti magát.

Esztergályos úgy látta, hogy a Rassai pártnak van több esélye és ezért Latinák mellett döntött.

A vállalkozás azonban egészen kilátástalan, mert a nyiregyházi választópolgárság hangulatából ítélve Rakovszky Iván belügyminiszter megválasztása kétségtelen. A belügyminiszter különben a vasárnapi napot választói között tölti, programbeszédét később mondja el.

A megtámadott képviselő

János volt földmivélsügyi miniszter a következőket mondotta:

— A pénzügyminiszter által be-terjesztett földadójavaslatok korai izgalmat keltettek az érdekeltségeknél. A javaslatok még ugyszóiván ismeretlenek, épen ezért az érdekeltségeknek meg kell várniok, amíg a megfelelő tárgyaláson átmennek. Se a pénzügyminiszter, se a kormány, se a párt nem szándékoznak olyan terheket róni bármely adófi-zető érdekeltségre, amelyeket elviselni nem bírnak, vagy amelyek a termést lehetetlenné tennék.

— A pártban ép úgy, mint a bizottságokban ezekkel a javaslatokkal komolyan, tárgyilagosan fognak foglalkozni. Az természetes, hogy a mai időben kénytelen a pénzügyminiszter adózás szempontjából olyan kívánsággal előállani, amely nem ok nélkül kelt szenvedélyes izgatottságot az érdekelteknél. De a mai nyomoruságos gazdasági és pénzügyi helyzet arra kényszerít bennünket, hogy az adókat emeljük fel, hogy az emeléssel minden foglalkozási és termelési ágazatot egyenlően és ne egyoldaluan sújtsunk és hogy a terhek elviselhetők legyenek.

Gazdaságpolitikánk

A nemzetgyűlés gazdaságpolitikái feladatairól egy pártonkívüli politikus ekként nyilatkozott:

A második nemzetgyűlés zilált gazdasági viszonyok között kezdte meg működését. A parlament működéséből ismét tulsok időt foglalnak le a pártpolitikai harcok. A mai kritikus viszonyok között politikától mentes politikát kell csinálni és az alkotás terére kell lépni.

Az előző nemzetgyűlés tevékenysége gazdaságpolitikai téren meddő volt. Ezt a csorbát az új nemzetgyűlésnek ki kell köszörsülnie. Rengeteg a teendő ezen a téren és kár volna, ha a nemzetgyűlés működése egyfelől a kormány megtartására, másfelől a kormány mindenáron való megbuktatására irányuló törekvésekben merülne ki.

Az ország helyzetét jellemzi az állami költségvetésünk 20 milliárdos deficitje és a külkereskedelmi mérlegünk 20 milliárdos passzivitása. Legjobban jellemzi helyzetünket pénzünk értékének súlyedése, amely lázmérő gyanánt mutatja a betegség terjedését.

A hadiköltségek fizetési határidejét eddig sikerült kitolni, de ezt a számlát ki kell egyenlíteni. Normális gazdasági viszonyok csak akkor lesznek, ha a számla ki lesz egyenlítve és gazdaságilag megerősödünk.

Magyarország mint földművelő állam aránylag könnyebben viselte volna a veszített háboru költségeit, de a forradalmak és megszállás igen megrontották anyagi helyzetünket. A polgári társadalomnak össze kell fognia, hogy a forradalmi kísérletek lehetetlenné válnak. A magyar nép élni akar és erői az új nemzetgyűlésnek kell gondoskodnia.

Szükséges, hogy a kereskedelmi forgalom a szomszédos államokkal meginduljon. Kár, hogy egyes hatalmas gazdasági körökben az a tendencia nyilvánul meg, hogy a bel-földi termelés megvédését csakis a vámvédelemnek bizonyos túlhajtásával lehet biztosítani. Az annak védelemre van szüksége, fel kell szabadítani az ipart és kereskedelmet a háboru alatt rájuk rakott bilincsektől. Szükséges a mezőgazdasági termelésnek legalább is a háboru előtti színvonalra való emelése. Szükséges a szerfelett bonyodalmas adórendszerünk egyszerűsítése is egységes alapokra fektetve. A mezőgazdasági termelés emelésének előfeltétele a földreformnak gyorsabb ütemben való keresztülvitele. Ma az egész világon gazdaságpolitikát csinálnak. Mindenütt érzik, hogy ezek a feladatok a legsürgősebbek és ez az egyedüli út a közgazdasági helyzet javítására.

Tisztviselők Háziipari Szövetkezete

A középosztály gazdasági talpraállítása

A tisztviselő-társadalom, helyesebben a magyar értelmiség megmentése érdekében nagyszabású társadalmi akció indult meg. Ez a réteg a felfordult valutáris viszonyok és a súlyos gazdasági helyzet nyomásztó hatása alatt az összeroppadás szélén áll. Hazánk e rendkívül értékes elemét van hivatva gazdasági tekintetben talpraállítani a most megalakuló Magyar Tisztviselők Háziipari Szövetkezete, mely a fővárosból kiindulva a vidéket is felöleli.

Az alakuló szövetkezet az *önsegély* nemes gondolatát a *háziüzem* mellett *végezhető bármilyen munkával* oldja meg (szövés, himzés, fonás, művirág, kalapkészítés, kosárfonás stb. stb.) és kizárólag *altruista alapon* fog a maga elé tűzött nagy cél elérésére törekedni. Tagjain a szükséges *szerszámok és anyagok beszerzése*, illetve *hitelezésével* segít és a *kész munkát* késedelem s nagyobb levonás nélkül *beváltja*, hogy ilyen módon a szegény családok a munkájuk gyümölcsét mielőbb élvezhessék. Gondoskodik a szövetkezet arról is, hogy a jelentkezőket a különféle háziipari cikkek előállítására *kioktassa*.

Oly egyének állottak a mozgalom élére, hogy ez már magában véve is garancia arra nézve, hogy az alakuló szövetkezet a roskadozó középosztály érdekeit a szó legigazabb értelmében fogja képviselni.

Ott látjuk az alapítók között *Ketely Dénest*, a máv. elnökgazgatóját, a Kánsz elnökét, *Demény Károlyt* a posta vezérigazgatóját, *Schandl Károlyt*, *Balázsy Antalt*, *Petri Pált*, bárciházi *Bárczy Istvánt* és *Ruffy Pált* államtitkárokat, *Folkusházy Lajos* budapesti alpolgármestert, *Bartha Lajos*, *Czitó Károlyt* és *Grallert Konrád* altábornagyokat a Nyukosz részéről, *Kirchner Hermanné* altábornagynét, kinek már is vannak háziipari telepei, továbbá *Csatth Béla* posta főigazgatót, dr *Szemere Béla*

igazgató főorvost, *Gebhardt Domokost* a Gazdák Biztosító Szövetkezetének igazgatóját, *Lessl Jakobot* a Pénzüntéti Központ igazgatóját, dr *Serbán Ivánt* az Országos altruisztá szövetkezet elnökét, *Czibo Ferenc* rendőrfőtanácsost, *Zabik László* gazdasági főfelügyelőt. Ezekhez csatlakoztak a hazai iparművészet jelesei: *Grod István* az iparművészeti főiskola igazgatója, *Gaul Károly* a technológiai iparmúzeum igazgatója, *Csányi Károly* az iparművészeti múzeum igazgatója, *Unsi Mariska* festőművész tanárnő, dr *Ebner Sándorné* tervező művész. A kereskedelmi élet is képviselteti magát *Luib Kálmán*, *Treis Béla* gyárigazgatók személyével. stb. stb.

Nem sorolhatjuk fel itt mind az

alapításban résztvevő kiválóságok neveit, csupán annyit óhajunk megjegyezni, hogy mivel az alapítók a szövetkezetet iparművész szakértők és vérbeli kereskedők vezetése alá helyezik, ez a nagyon helyes érzékre valló eljárásuk nagy jövőt biztosít a szövetkezetnek, mely viszont a roskadozó középosztály megmentésének hatalmas eszközévé válik. A szövetkezet egyes bizottságai már megalakultak s az alapító levél is már a napokban kibocsátás alá kerül, amit tisztviselői körökben általában nagy érdeklődéssel várnak.

Az alakuló közgyűlés előreláthatólag ez év szeptember havában már megtartható lesz, mert minden kilátás meg van arra, hogy a több milliónyi alaptőkét addig lejegyzzik. Már eddig is tekintélyes összeget jegyeztek le, mindjárt elsősorban a Pénzüntéti Központ és más intézetek.

A juhtenyésztés fejlesztése

A Debreceni Juhtartó Gazdák Egyesületének meghívására tegnap hivatalos szemlést tartott a mezőgazdasági kamara a hortobágyi juhászatnál. Dr. gróf *Almásy Imre* elnök, dr. *Czeplédy Mihály* alelnök és dr. *Rácz Lajos* kamarai igazgató részletesen megtekintették a hortobágyi juhállományt, a juhlegelőket és a jelenlegi berendezéseket. A nagyszámú megjelent juhtartó gazdákkal megbeszélést tartottak a teendőről.

Nemzeti közgazdasági érdek parancsolja, hogy gyapjutermeletünk mennyiségét jelentősen emeljük és minőségben javítsuk, másrészt pedig a tejhozam turó és saji feldolgozását fokozzuk néptáplálkozási szempontból. A kamara a debreceni juhtartók terveit a tenyésztés javító fajtenyésztés létesítése tárgyában, továbbá gyapjmosótelep és sajtgyár létesítése tárgyában rendkívül *sürgősen megvalósítandónak* találta és minden irányban támogatni fogja. Hogy a mezőgazdasági kamara gyakorlatias, céltudatos cselekvésekkel kezdett munkába, e részlet is bizonyítja.

Ugy tudjuk, hogy hasonló tárgyalások lesznek, külön-külön az állattenyésztők másirányú csoportjaival is. Általában a gazdaérdekeltség a minden vonatkozásában gyakorlati elősegítés módjait fogja a kamara az érdekeltekkel együttesen megállapítani és azonnali cselekvésre sarkalni az arra illetékeseket.

Örömmel adunk hírt minden olyan megmozdulásról, mely még egyrészt azt célozza és eredményezi, hogy ennek a meghagyott áldott földnek, az ezen folytatott gazdálkodásnak gyümölcssei a magyar nemzeti vagyonsodást szolgálják, másrészt ezeket a gyümölcsöket azoknak juttatják, akik valóban megdolgoztak. Ne az elősídként bekapcsolódó közvetítőké legyen a sokszoros haszon, hanem a termelő, aki a munkát adja és a kockázatot viseli.

A Hajdúföld telefonszám 3-48.

Titkárságok a kisebbségek védelmére

Bécs, jul. 15. A népszövetség főtanácsa az utódállamokban Csehországban, Jugoszláviában, Romániában a nemzeti kisebbségek védelmére külön titkárságot óhajt létesíteni.

Ezeknek a titkárságoknak hivatása volna megvédeni azokat a jogokat, amelyeket a trianoni békeszerződés a nemzeti kisebbségek részére biztosít. A létesítendő népszövetségi titkárságok az egyes utódállamokban hivatva volnának arra, hogy a nemzetiségi kisebbségek panaszait a helyszínen megvizsgálják és arról a népszövetségnek a sérelmek orvoslása céljából jelentést tegyenek.

Az utódállamokban a népszövetség főtanácsának ez a terve természetesen megütközést és nagy konsternációt váltott ki. A jugoszláv kormány most épen a legutóbbi időben fényes dokumentumot adta annak, hogy mennyire nem respektálja a nemzeti kisebbségek jogait s most *átiratot intézett a cseh és román*

kormányhoz és tiltakozásra szólította fel őket a népszövetség terve ellen.

Bécs, jul. 15. Az erdélyi román pártok Gyulafehérvárra nemzetgyűlést szándékoznak összehívni, amelynek célja az volna, hogy körülbástyázzák Erdély 1918 ban megalapozott önkormányzatának alapelveit. Hogy ez minél eredményesebb legyen, meghívták a gyűlésre az erdélyi magyarság és a szászok képviselőit is Erdély autonómiáját követelni.

A magyarság vezetői kijelentették, hogy *a magyar pártok hajlandók résztvenni a nemzetgyűlésen, de előre is hangsúlyozták, hogy csak a trianoni szerződésben lefektetett kisebbségi szempontok alapján.* Egyébként azonban nem hajlandók együtt menni a román pártokkal.

Az erdélyi román pártok ennek ellenére is hajlandóknak mutatkoztak, hogy ilyen alapon is elfogadják a magyarság segítségét Erdély autonómiájának megteremtése érdekében.

A Nagyerdő

Már tavasszal készültem rá, hogy irok valami hangulatos riportot a Nagyerdőről, de hamarabb jött meg a por, mint a hangulat s így a riporttal máig adós maradtam. Most, hogy nyári szezon van és a lesipuskások minden kaesát lelőnek, (a 132 esztendőös öregben, aki résztvett a borondinói csatában, már a malom alatt se hisznek), mégis, hátha lehet valamit írni arról a Nagyerdőről.

Az erdő két részből áll: az egyik rész tele van naplopókkal, (most úgy ejtik, hogy kurazza a napot), dadákkal, németkisasszonyokkal (ez utóbbiak visítózó gyerekek és egy hősszerelmes kíséretében) no meg pipahulladékkal, a másik részben, engedelmet, a kutya se jár, mert még a nyul is nagyobbát bámul, ha felveri valaki délutáni sziesztájából, aztán újból álomra hajtja tapsifüles fejét. Nem tudom hamarjában, melyik része érdekesebb az erdőnek.

A városi kirándulók által felfedezett részben, határozottan merem állítani, sokat lehet tanulni. Az ember megtanulhat célbalóni, hintózni, teniszezni, futbalozni, léghajózni,

aztán ha a Julis nem kártyát vetett, megpróbálkozhatik a szerelemmel is.

A figyelmesebb szemlélő a kultura dokumentumaival is találkozhat lépten nyomon. Így például a fűben heverő újságokat kényelmesen olvashatja, akár csak a kávéházban. Ha pletykákra vágyik, megsejleli a padok hátán található és magyar róvákat. Ha a naiv idillt óhajt, menten szejjé mébe ötlük a száz éves tölgy derekán egy hatalmas szív és benne két betű s mindezt, óh borzalom, egy mérgezett nyil furja át, hemoárokat is olvashat, de akkor el kell fáradnia a cukrászda vagy a fürdő asztalához. Sorban megtalálja őket. Például:

— Itt ültem a Katival 1922. június 25 én. Kati megivott egy pohár sört és megevett 17 kiflit. Én megittam hat kriglivel és a Katitól csókot kaptam. Venyurák János.

Rajzkiállításra is talál az ember, de csak inkább a homokosabb utakon. A rajzok többnyire szögletesek, néha a kubizmus felé hajló talentumok alkotásai, csak a kéményből felszálló füst van bodrosan megrajzolva. A művész egy perc alatt felvázolja a maga rajzát, aztán egy félóráig gyönyörködik benne s mi-

előtt elmegy sörözni, gondosan eltapossa. Biztosan irigyli másoktól a szemlélődés gyönyörűségeit.

S hogy el ne feledkezzem: van az erdőn cigány is. Hétköznap vályogot vet, vasárnap pedig rettentő hamisan csinál konkurenciát a városi buvillák énekesnői ambícióval rendelkező szobalányainak és egy rekedt hangu gramafonnak, amelyik valahányszor hallottam, mindig egy nótát fu, azt hogy: Wien, Wien nur Du allein...

A kirándulók által fel nem fedezett részben sok szép és csodás dolog van. Szinte nem is akaróznék írni arról, mert még rákapnak az emberek, aztán akkor gyalogolhatok a legközelebbi szabad délutánommon Alsó-Józsáig, míg megtalálom az érintetlen, szűz természetet.

Tapasztalásból tudom, hogy a városi embernek nincs érzéke a szabadsághoz. A szűk bérházak fülledt levegőjéhez van szokva s ha egyszer (maga se tudja miért és hogyan) messzebb megy a szanatoriumnál, ahelyett, hogy csendesen magába mélyedve megpróbálná imádni a szabadságot és csendes hallgatással bontaná elemeire a természet e nagy és örök törvényének ezer megnyilat-

kozását: a madárdalt, a kéken viritó skabiozákat, a magasban keringő vérese rikoltozását, a vad szegfű mámorító illatát, a keserű lapu öles leveleit, a rajta meghúzódó apró gyíkok fúrge pillantását, a hatalmas tölgy méla küzdelmét a rikitő fagyönggyel, a homokos talajban árván küzdőködő száradó fenyőt, a virágok kelyhén édes mérget szippantó színes pillangót, és mindenek felett a felhőtlen eget, ahonnan kettősen hul az áldás a sok titkos uton felszívódó, életet adó eső és a meleg, érelelő napsütés, — ahelyett, hogy elmélyedne és remegő ajakkal tanulna imádkozni, hangos füttyszóval bilineset rak a nálnál milliószor erősebbekre, botjával kaszálja a lengő virágok fejét s azt hiszi, hogy ime az ember ő, aki most kijött, hogy megismerje az erdőt.

S nem veszi észre, hogy az állat, még a legelső féreg is ijedten menekül közeledtére s (a növények, melyeket sorsuk a röghöz kötött, gyűlöletes megadással hajolnak szét előtte s remegve várják a bosszuló vihárt, melyhez szokva vannak, de amely visszakergeti az embert odújába, ahonnan jött, a fülledt, szüklépcsőhazas bérpaloták közé...

Kulcsár Imre és Fia

Mindenféle katonai és egyenruházati EGYHÁZ-TÉR 4. SZ. cikkét viszont eladásra is tart. Egyedüli szaküzlet. N:gytempl. jobbra.

Tud. egyetemi-, leány- és fiu deák sapkagyártás.

Kényszerintézkedések

(cs) Egész Magyarország a drágaság kérdésével foglalkozik. Az egyre fokozódó drágaságnak az okai ma is ugyanazok, amelyek voltak ezelőtt hónapokkal, amikor már több cikkben kimutattuk, hogy a drágaságot a magyar valuta áresése okozza, ennek az oka pedig elsősorban az államháztartásban mutatkozó deficitben keresendő, ami egyre nagyobb tömeg fedezetlen papírpénz kibocsátását teszi szükségessé, ezzel fokozva a magyar koronában mutatkozó kínálatot és csökkentve a magyar korona értékét.

A drágaság ügyében a pénzügyminiszter anektra hívta meg a budapesti nagyobb bankok vezetőit. Ennek az anektnak a lefolyását olvasva, érdekes összehasonlítást tehetünk a drágaság okairól elmondott vélemények között.

Míg ugyanis a pénzügyminiszter a köz szempontjából tekintve a kérdést, annak lényegét felismeri, addig a *magánédeikeket védő bankigazgatók* sok mindent összebeszélnek, aminek közgazdasági értéke egyáltalában nincs. Teljesen érthető! A nagybankok vezetői egy pár olyan dolgot mondtak el az anekten, amelyekből minden hozzáértő közgazdász első pillanatra megállapíthatja, hogy az minden alapot nélkülöz. Nem tehetjük fel azokról a szaktekintélyekről, akik az anekten beszéltek, hogy annyira nem ismerik a közgazdasági élet törvényeit, hogy tudatlanságból mondtak volna egy pár mosolygásra készítő dolgot. Itt sokkal inkább arról van szó, hogy a *bankigazgatók még ma sem vonták le az elmúlt idők tanulságait* és ma ugyanolyan kevéssé képesek nagy és közérdekű elhatározásokra, mint 1918-ban.

Ezt a veszélyt látva, meg akarjuk ismertetni a közönséggel ezeknek a kérdéseknek a lényegét, hogy ezzel a közhangulatot a nemzeti szempontból egyedül helyes irányba tereljük.

A pénzügyminiszter nem kíván kényszerrendszabályokhoz nyulni. A pénzügyminiszternek eme kijelenté-

Legutóbb sokszor jártam az erdőn s mindig hoztam magammal virágokat. Megjártam vele. Előbb a rendőr szólított meg s azt mondta, hogy a növények rongálása tilos. Gondoltam, jobban tudja a parafust, mint én és tovább mentem.

Aztán két fiatal teremtes jött velem szemben. Az ugynevezett szebik nemből valók. Hangosan nevettek s megjegyezték:

— Ni mennyi dudvát szedett össze az a fiú!

Azóta nem járok az erdőre. A dudvák pedig most is nőnek. Pár héttel ezelőtt még a kék és lila virágok szezonja volt. Most a sárga szín dominál, mintha csak a perzselő nap tűzéhez lenne hasonló. Hoznék azokból is egy csokrot, hiszen a legközségesebb fajtája az oroszlanészj szebb a virágházi orchideáknál, mint a szabadság termette, de nem merek hozni, mert ha a margaréta, a pásztortáska, a vad szegfű és jázmin, az illatos elvadult fajok is dudva számba mennek a szép nem előtt, akkor ugyan minek nézik majd a kutyatej, a lánefű, az oroszlanészj egyhangú sárga szíromtengerét? ...

sét csak akkor fogadhatjuk el helyesnek, ha ő a kényszerrendszabályok alatt a Károlyi-forradalom vagy a kommunizmus intézkedéseire hasonló rendelkezésekre gondol. Ha azonban helyesen értjük meg Kállay pénzügyminiszter programját, úgy ő tényleg csak ilyen rendszabályokra gondol.

Vannak azonban *kényszerrendszabályok*, amelyeket a gazdasági élet törvényei követelnek meg és amelyeknek alkalmazásától úgy hisszük mi, a jelenlegi pénzügyminiszter sem fog tartózkodni. A gazdasági élet törvényeivel összeegyeztethető kényszerrendszabályok, amelyekre sürgős szükség van, a következők. A legkíméletlenebbül kell törekedni arra, hogy az állam bevételei a kiadásokat fedezzék. A bankóprás igénybevételét még akkor is meg kell szüntetni, ha a nagy tudomány bankigazgató urak kórusban tiltá-

kozna is a mesterséges pénzsűke ellen. A bankóprás megállítását folytán valószínűleg előálló pénzsűkét abban az esetben, ha az állam rendes bevételei a kiadásokat fedezik, üdvöské tartjuk, mert ez lesz az a kényszerrendszabály, amely a nagybankokat, illetve nagyspekulánsokat arra fogja kényszeríteni, hogyha kell, felesleges valutakészletük feláldozásával is, folyó kiadásaik fedezésére *magyar koronát vásároljanak* és eme kényszerrendszabály folytán megállítsák a magyar korona zuhanását.

Egyedül így lehet megmenteni a nemzetet fenntartó magyar elemeket a végpusztulástól és mi teljesen meg vagyunk győződve arról, hogy ennek a kötelezettségnek a kormány még akkor is eleget fog tenni, ha ez ellen jogtalan gazdagodást élvező elemek idegen sajtójuk segítségével lehesebben fogják is támadni.

ságosan hajtsa végre. A sérelmeket orvosolja és a végrehajtásról a nemzetgyűlésnek jelentést tegye. Utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy a közalkalmazottak illetményeinek és ellátásának rendezéséről szóló törvényjavaslatot sürgősen terjessze a nemzetgyűlés elé, valamint, hogy a közszolgálati alkalmazottak jogviszonyait szabályozó törvényjavaslatot is terjessze a nemzetgyűlés elé, végül intézkedjék a kormány aziránt, hogy a közalkalmazottak szervezkedési szabadsága biztosítottassék.

Az indeminációs javaslatot nem fogadja el.

Elnök napirendi javaslatot tesz. A Ház ezután attér az interpellációkra.

Bethlen nem kér Rassai támogatásából

Rassai Károly a Héjjas nyilatkozatával és az Erzsébetvárosi bombamerénnyel kapcsolatos események miatt interpellál a belügyminiszterhez. Kérdi, összeegyeztethetőnek tartja-e, hogy egy társadalmi egyesület politikai pártok és felekezetek ellen izgasson. Hajlandó-e az ÉME-t a lehető legsürgősebben felüggeszteni? Összeegyeztethetőnek tartja-e, hogy az országos főkapitány felekezeti izgatást követ el. Kószó István szegedi nyilatkozatára vonatkozólag kérdi a belügyminisztert, levonja-e a következményeket Nádassival és Kószóval szemben?

A belügyminiszter távollétében az interpellációra Bethlen István gróf miniszterelnök válaszol. A képviselő ur azt mondta, hogy interpellációját a kormány tagjaihoz intézi, hogy módot és erőt adjon a kormánynak arra, hogy bizonyos jelenségekkel szemben erélyesen eljárjon. Ebben a törekvésében bizonyos loyaltást látok. De bátor vagyok figyelmeztetni arra, hogy a kormánynak semmi szüksége nincs erre a támogatásra. A kormány elég erősnek érzi magát, hogy minden cselekménnyel, amelyek a törvénnyel össze nem egyeztethetők, a kellő eréllyel lépjen fel. Azt hiszem, hogy a forma, amelyben ezt kérdést közölte, nemcsak, hogy a támogatást nem adja meg, hanem ellenkezőleg nehézségeket okoz a kormánynak abban a munkájában, hogy ebben az országban, a konszolidációt, a lelkek megnyugvását megteremtse. Nem hiszem, hogy az országnak hasznára válnék, hogy amikor mindyájan arra törekszünk, hogy a politikai és felekezeti békét helyreállítsuk, bizonyos tények *tuldságos kiszinezésével, hamis beállításban, olyan kérdéseket feszegezzünk, amelyek elsősorban ennek a nemzetnek tovdsára vannak.*

A jogrend folyton emlegetése korteseszköz

— A képviselő ur bizonyos konkrétumot hozott fel és azután az általános atmoszférára vonatkozólag tett néhány megjegyzést. Azt mondta, hogy a bombamerénnyel még mindig nincs kinyomozva és hogy furesi színben tűnik fel a miniszterelnök egyik nyilatkozata. Azt mondja hogy hazug az az állítás, hogy a kormány nem meri vagy nem akarja kinyomozni a bűnt. Ugyanakkor beterjeszt két határozatot, amelyekből azt látja, mintha tudná, hogy nyomon van.

— Az ország közbékéjének nincsen hasznára, ha egyes képviselők ugy

Mindenkivel szemben erős a kormány

Budapest, jul. 15. A nemzetgyűlés mai ülését a Gadi Gaszton elnök 10 órakor nyitotta meg. Bemutatja Debrecen városának két rendbeli feliratát a határkiigazító bizottság igazságtalan működése tárgyában.

A feliratokat kiadják a kérvénybizottságnak.

A jobbágyokat nem a szocialisták szabadították fel

A jobbágyok felszabadítása nem a szociáldemokratáknak, hanem az 1848-iki szabadságharc vezérférfiainak köszönhető. Foglalkozik a szociáldemokraták deklarációjával. Felolvassa az 1916-ban megjelent szociáldemokrata pártprogramot, amely kijelenti, hogy mindaddig amíg nem szűnik meg a magántulajdon, a munkásosztályt elnyomják.

Rámutat arra, hogy Franciaországban sokkal szigorubbban kezelik a szociáldemokratákat, mint nálunk. Franciaországban történt közvetlenül a háboru kitörése előtt Jauéres meggyilkolása, amiért a béke érdekében fel mert szólalni. Ezzel szemben nálunk a szociáldemokraták szaba-

don terjeszthették elveiket még a háboru alatt is. Részleteket olvas fel a Mene Tekel könyv magyar fordításából.

Varsányi Gábor közbeszól: Halljuk a maszlagot, mivel bolondították el a munkásokat!

Hosszasan bírálja a szociáldemokrata párt propagandáját és kiáltványait. Kijelenti, hogy a szociáldemokratáknak nagy részük van a proletárdiktatura diadalrajuttatásában. Célserűnek tartaná, ha a kincstári és alapítványi birtokokat 80—100 holdas birtokokká parcelláznák és így adnák ki a gazdáknak. Az indeminációs javaslatot elfogadja.

Györki folytatja a szalmacsépelést

Györki Imre dr beszéde elején megemlékezik a választás alatt megjelent plakátról, amely Széchenyi Istvánt, Kossuth Lajost és közepen Bethlen István grófot tüntette fel, de az ujjáépítés Kossuth és Széchenyi szellemében nem következett be.

Közbeiktás jobbfelől: Talán Kun Béla képe jobban megfelelt volna?

Györki: Követeli a jogrend visszaállítását, a rendőri jelentkezés és az internáló táborok megszüntetését.

Buday Dezső közbeiktál: Azért, mert énekelték az Internacionálét?

Györki ezután szóváteszi az emigránsok ügyét. Megállapítja, hogy az internáló táborokban olyanok vannak bezárva, akiket a kommunisták beugrasztottak és a valódi kommunisták szabadon élnek külföldön.

Közbeiktás: Tegnap is a beugrasztott embereket zavarták széjjel, míg a beugrasztottakat nem tudták megzavarni.

Györki: Lehetővé kell tenni az összes szervezetek szabad terjeszkedését. Követeli a sajtószabadságot és az általános, titkos választó-

nyilatkoznak, mintha tudnák, hogy kik követték el a bombamerényletet kinyomozza és semmi sem használt az ellenzéknek annyira, minthogy a kormány nem volt abban a helyzetben, hogy ezt a kérdést megvilágítsa. Az ellenzéki képviselők szeretnek a jogrendről beszélni, ezt nagy kortes eszköznek tekintik. (Taps és éljenzés a jobboldalon.)

Bethlen a Nádossy és Héjjas nyilatkozatáról

Legyen nyugodt a képviselő ur, a nyomozás minden irányban megindult. Épen az volt a baj, hogy annyi tanu jelentkezett, hogy tényleg belefultunk a nyomozásba.

Ami azt illeti, hogy a kormány az ébredőkkel szemben bizonyos lanyhaságot tanúsított és hogy ennek oka a választásoknál a kormány az EME-vel kötött szövetség lenne, — a leghatározottabban tagadja és visszautasítja, ebből egy szó sem igaz. Ha valaki azt mondta, teljesen félrevezette a képviselő urat. Lehetséges, hogy Dániel Sándor időről időre fent járt a miniszterelnökségen, de egyben figyelmeztetem a képviselő urat, hogy a Rassay-párt sajtófőnöke ugyancsak ott volt minden másnap. Miért nem mondta, hogy én a Rassay-párttal is titkos választási paktumot kötöttem.

Ami a két konkrét nyilatkozatot illeti, a Héjjas-féle nyilatkozatot és a Nádossy főkapitány beszédét, ezekre a következőket jegyzi meg a miniszterelnök:

— Tegnap utólag ismerte meg a Héjjas nyilatkozatát, amire már nyilatkozott a sajtóban. Később arra a meggyőződésre jutott, hogy talán van eljárásnk helye és ezért az ügyészségnek még fontolóra kell venni a dolgot. Ami a Nádossy nyilatkozatát illeti, arra nézve megjegyzi, hogy arról nincs hiteles szöveg, mert nem volt jelen gyorsíró. Felhívta a főkapitányt, mondja el, mit mondott Nádossy. Az inkriminált passzus a következő volt:

„Az 1918-iki forradalom, valamint a vörös uralom súlyosan megtépázták a nemzetet, a látóhatáron újból jelentkeznek a vörös felhők, amelyek bizonyítéka a vörös székfü megjelenése. Készen kell lenni, bármilyen történjék is, nehogy megismétljék az elmúlt események. Kezességet vállal arra, hogy ezek a szomorú események nem fognak megismétlenni és hogy 1—2 kommunista zsidógyerek nem csavarja ki a hatalmat kezünk közül.“

Tehát Nádossy főkapitány nem általánosított. Ebből az ügyből kifolyólag nincsen helye az eljárás megindításának.

Az ellenzék sokat árt az országnak

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter személyes kérdésben nyilatkozott. A bombamerénylettel kapcsolatban utal arra, hogy megígérte, hogy a vizsgálatot erélyesen folytatni fogja. Az ébredők által kibocsátott plakkt tárgyában kijelenti, hogy mivel becsületében sérti érzelmet, elment a bírósághoz, de csupán azért, hogy ne saját hatáskörében rendelkezék és ne süssék rá a boszúállás bélyegét. Rámutatott arra, hogy a körülöttünk levő államokban is történnek politikai gyilkosságok. A tulajdon igen sokat árt az országnak: a nálunk történt eseteket egyedül megtörténteknek tüntetik fel és azt mondják, hogy a nyomozásnak csak nálunk nincs meg az eredménye. Az államrendőrség a

bombamerénylet idején minden töle telhetőt megtett és így nem terhelheti mulasztás.

Rassai viszontválasza után a Ház nagy többségben a miniszterelnök választát tudomásul veszi.

Vanczák János interpellációjában az Ausztriával kötött gazdasági és kereskedelmi szerződéseket teszi kritika tárgyává.

Zsidók oláhmarasztása

Sándor Pál interpellációjában visszautasítja azokat a vádakot, mintha a zsidóknak része volna abban, hogy a románok Magyarországot megszállták és kéri, hajlandó-e a miniszterelnök vizsgálatot indítani annak tárgyában, kik voltak azok a hazaárulók, akik az antant parancsa ellenére a románokat behívták.

Hegymegi Kiss Pál interpellációját a belügyminiszterhez intézi a tarpai választókerületben a választások elmaradása miatt.

Az ülés egynegyed 4 órakor ért véget.

Sör árainak megállapítása

Az árvizsgáló bizottság a sör fogyasztási árát Debrecen város területére tájékoztató ár joghatályával egyelőre az alábbiakban állapítja meg:

1. a) Hordós sör.	
7%-os pohár 3%-os forgalmi adóval 14 kor., 10%-os fényüzési adóval 15 korona.	
7%-os korsó 3%-os forgalmi adóval 22 kor., 10%-os fényüzési adóval 24 korona.	
10%-os pohár 3%-os forgalmi adóval 17 kor., 10%-os fényüzési adóval 19 kor.	
10%-os korsó 3%-os forgalmi adóval 28 kor., 10%-os fényüzési adóval 31 kor.	
13%-os pohár 3%-os forgalmi adóval 20 kor., 10%-os fényüzési adóval 22 kor.	
13%-os korsó 3%-os forgalmi adóval 32 kor., 10%-os fényüzési adóval 35 kor.	

b) Palackos sör.	
1. Vendéglőkben:	
3%-os forg. ad. 10%-os fényüz. ad.	
7%-os 5-5 dl. 35 K	38 K
10%-os 4-5 dl. 39 "	43 "
10%-os 5-5 dl. 42 "	47 "
13%-os 4-5 dl. 42 "	46 "
13%-os 5-5 dl. 47 "	52 "

2. Fűszer-, szatócsüzli. és bodegakban.	
3%-os forg. ad. 10%-os fényüz. ad.	
7%-os 5-5 dl. 32 K	— K
10%-os 4-5 dl. 36 "	— "
10%-os 5-5 dl. 39 "	— "
13%-os 4-5 dl. 39 "	— "
13%-os 5-5 dl. 44 "	— "

A hordós sör fogyasztói ára a vendéglőkre és oly üzemekre érvényes, ahol iparjogviszony alapján hordós sört pohárosan mérnek.

3. Kötelesek az üzemtulajdonosok, (fűszer- stb. kereskedők) üzlethelyiségükben szembe fordított helyen árlapot kifüggeszteni, mely a sör gyári nevét, mennyiségét, pohár, korsó 4-5 vagy 5-5 dl. üveg és árát tüntesse fel.

4. Ár tekintetében nem tesz különbséget az, hogy a sör világos, vagy barna.

5. A közönség tájékoztatásául közli a bizottság, hogy
7%-os sörök: Király, Bajor és Márciusi, 10%-os sörök: Salon, Udvari, Mátyás Király, Korona, Szent István, Maltos, Dupla Maláta, Dupla Márciusi és Góliát.
13%-os sörök: Hősök söre, Szent Gellért, Szent János, Idény és Dupla Góliát.

6. Ezen árszabály a lapokból kivágandó és az üzlet minden helyiségében a 3. pontban írt árlap mellett kifüggesztendő.

7. A bizottság az üzemetek és üzleteket állandó ellenőrzés alatt tartani s az ártullopók ellen a bünvádi feljelentést nyomban megtenni fogja.

8. Ezen árszabály 1922 július 16-án lép életbe.
Debrecen, 1922 július 15.

Árvizsgáló Bizottság.

Csak az állami alkalmazott ellátatlan

Budapest, jul. 15. A hivatalos lap holnapi száma közli a miniszteriumnak az 1922—23-ik gazdasági évben a lisztellátási hatósági támogatásról szóló rendeletét.

Minthogy gabonaszükségletét a szabad forgalomban mindenki korlátozás nélkül beszerezheti, hatósági ellátásra igénye senkinek sincs. Tekintve azonban a drágaságot, a miniszterium az állam súlyos pénzügyi helyzete dacára az 1922—23. gazdasági évben átmenetileg még támogatásban fogja részesíteni azokat, akik közvetlenül az államnak teljesítenek vagy teljesítettek tényleges szolgálatot, ugyszintén ezek hozzátartozói, továbbá mindazokat, akiknek állami segítségre szorulását a hatóság igazolja.

A miniszterium a most kiadott mindenkor a szükséges lisztmennyiséget rendelkezésre álló készletek mérvéhez képest fogja a törvényhatóságok első tisztviselőjének rendelkezésre bocsátani.

A hatóságok a lisztet az egyes városokban és községekben, a termelők és nem termelők számára, a lakosság foglalkozásának és munkaviszonyainak, a közéletmelzésügyi miniszter rendelkezéseinek figyelembevételével fegyelmi felelősség terhe alatt kötelesek a rendeletben felsoroltak között, akiknek gondos kiválasztását községenként, illetőleg városokként alakítandó közjóléti bizottságok fogják eszközölni, igazságosan és lelkiismeretesen szétosztani.

Magyarország az angol alsóházban

Hága, jul. 15. Az angol alsóházban lefolyt parlamenti vita folyamán Velgewood képviselő felvetette a magyar kérdést is. Hangsúlyozta, hogy a legutóbbi időben a magyar problémával behatóan foglalkozott. Ismeri Magyarországot annál inkább, mert személyesen is tanulmányozta.

Kérdést intézett a kormányhoz, nem volna-e helyénvaló, ha megadnák a magyar nemzetnek a gazdasági konszolidáció lehetőségét a békeszerződés kemény feltételeinek kiküszöbölése által. Magyarország sokat szenvedett a bolszevizmustól, majd a románoktól, akik az országot nem megmentették, hanem súlyos károsodásba döntötték. A románok tömérdek mindent elhurcoltak Magyarországból, vagyont, értéket, végül embereket is. (Nagy megindultság.)

Azóta Magyarország a saját erejéből él, de vigyázni kell, nehogy az országot a békeszerződés hallatlanul kemény feltételei teljes pusztulásba döntse.

Kérdésére Wodgewood nem kapott választ, mire újra szólásra emelkedett és kijelentette, hogy minden alkalmat meg fog ragadni, hogy a kormányt a magyar kérdésben nyilatkozatra kényszerítse, mert nem lehet olyan politikát követni, amelynek következménye az volna, hogy Magyarország is oszlozna más nagy veszedelem előtt álló ország sorsában.

Wodgewood beszéde az alsóházban mely benyomást keltett, nemcsak különösen a Magyarországra vonatkozó rész, hanem epügy az a szakasza is beszédének, amelyet Ausztriára vonatkoztattak.

A debreceni Vörös Kereszt Egyesület

tegnap délután 5 órakor tartotta meg első választmányi ülését az új évfolyamban a város háza közgyűlési termében. A választmányi ülés egyetlen tárgya az új tisztikar megválasztása volt.

A megválasztott tisztikar a következő:

Elnök: Miskolczy Lajos főispán, társelnök: Fráter Erzsébet, al-elnök: dr. Petzkó Ernő ref. főgimnáziumtanár, társelnök: dr. Szontagh Felixné, főtitkár: dr. Révész Imre ref. lelkész, titkár: dr. Tatay Zoltán tb. városi tanácsnok, főorvos: dr. Láng Sándor, jegyző: dr. Balogh Sándor polgármesteri titkár, pénztáros: ifj. dr. Rickl Antal, számvizsgálók: Berényi Gábor, Wilhelms Emil, a magy. állami jegyintézet debreceni fiókjának igazgatója és Versényi Tibor, a Debreceni Első Takarékszövetkezet vezetője.

Az elnök székfoglalójában többek között arra hívta fel az egyet figyelmét, hogy a Vörös Keresztnek állandóan készségben kell lennie, mert ma is háboruban vagyunk és háboruban leszünk mindaddig, míg az integer Magyarország helyre nem áll. Történjék ez fegyverek, vagy kulturális fölény erejével, a Vörös Keresztnek az első vonalban kell harcolnia.

A gyűlés Komlóssy Dezső volt alelnököt hosszú eredményes mun-

kasságáért a tiszteletbeli elnöki címmel tüntette ki.

A választások folytán megürült választmányi helyekre br. Fiáth Lászlónét, Ollinger Bélánét, Csóka Sámuelét, dr. Vargha Elemért és dr. Csiky Józsefet jelölte a választmány. A gyűlés kevéssel hat óra előtt ért véget.

A cukoruzsora ellen

Budapest, július 15. A közéletmelzési miniszterium megállapította, hogy a cukorgyárak a mai napig egy hónap alatt 330 vagon cukrot adták át a forgalomnak és pedig: június hónapban 131 K 60 f, július hónapban 162 K 10 f. kristálycukor alapon. Ennek dacára egyrészt nincsen cukor a forgalomban, másrészt a mégis forgalomban lévő cukrot import áron kinalják.

Erre való tekintettel a közéletmelzési miniszter elrendelte a cukorkészletek összeírását. Az árvizsgáló bizottsággal, valamint a rendőrséggel egyetemben már is a legszélesebb körű vizsgálatot indították meg annak felderítésére, mi történt a kiutalt cukorral.

Mindazok ellen, akiknél megállapítják, hogy a cukrot jogtalanul tartották vissza a fogyasztástól, az árdragító törvény alapján a legszigorubb megtorló lépéseket foganatosítják. MTI.

Osztrák-magyar határ-incidens

Bécs, jul. 15. (A Hajdúföld bécsi tudósítójától.) Ma kőszá hírek terjedtek el Bécsben osztrák-magyar határincidensről. Hír szerint amikor az osztrák határkiigazító bizottság 12-én délután a semleges zónában dolgozott, egy magyar csapat állítólag támadást intézett az osztrák csendőrség ellen. Az osztrákoknak odaigért területet megszállták, két előőrsöt elfogtak és csak ma sikerült volna a területet visszafoglalni, miután az elfogottakat már szabadon bocsátották.

Bajor monarchizmus

Berlin, jul. 15. (A Hajdúföld bécsi tudósítójától.) Prager bajor követ kijelentette, hogy a weimari alkotmányt nem fenyegeti veszély. Szerinte Heim dr bajor parasztpárti képviselőnek az a kijelentése, hogy Bajorország 70-80 százalékban monarchista, még nem jelenti azt, hogy ezekben a súlyos időkben pucstól akarnának megkísérelni.

Német kölcsön

Páris, jul. 15. (A Hajdúföld bécsi tudósítójától.) Morgan amerikai bankár táviratot intézett a jóvátéti bizottsághoz, melyben késznek nyilatkozik a német kölcsön megadására és feltételül szükségesnek tartja a szankciók megállapítását.

Vetésjelentés

Julius 14-ről

Az elmúlt két hét időjárását igen nagy meleg és kevés csapadék jellemzi. A tartós szárazság az éjjeli harmatok hiánya és a nagy forróság csakis az aratási munkálatokra volt kedvező. A lábon álló gazdasági termények azonban a forróságnak csak kárát látták. Hogy a kalászosok is szenvedtek-e, leszámítva a hőség okozta kárt, azt csak a próbaséplések, illetve cséplések alkalmával lesz pontosan megállapítható.

A **buzavetésekben** a nagy hőség sok helyen hirtelen beérést okozott és ezáltal a terméselérési csökkenések. — A buzavetés területe 2,007,378 katasztrális hold, holdanként átlag 5,84 métermázsa, vagyis összesen mintegy 11,732,800 métermázsa buzatermés remélhető. A legutóbbi jelentés szerint összesen 12,452,000 métermázsa buzatermést reméltek.

A **rozsz** aratása a legtöbb helyen befejeződött. Országos átlagban a terméselérési gyenge közepesnek mondható. Különösen gyenge a Duna-Tisza közén. Vetésterület a folyó évben 942,410 kat. hold, holdanként 5,30 métermázsa, vagyis összesen mintegy 5,002,700 rozstermés várható, tehát annyi, mint a legutóbbi jelentés szerint.

Az **árpa** vetésterülete 794,265 kat. hold, holdanként átlag 5,52 métermázsa, vagyis összesen mintegy 4,392,200 métermázsa árpa termés remélhető.

A **zab** vetések a szárazság és hőség következtében gyorsan érnek. A zabvetés területe 575,550 kat. hold, holdanként 5,76 métermázsa, összesen mintegy 3,319,100 métermázsa zabtermés remélhető.

A **lőbbi** terménycikkek ezidőszertől állása a becslési adatok országos átlaga szerint a következő.

Tengeri 2,67, burgonya 2,77, kukorica 2,75, takarmányrépa 2,90, repce 3,4, kerti vetemények 2,7, bab 2,6, egyéb hüvelyesek 2,1, ká-

poszta 2,8, komló 2,6, köles 3,2, takarmány 3,2, cirok 2,8, len 3,3, dohány 3, lóhere 3,3, lucerna 3,1, rét 3,2, legelő 3,6, gyümölcs 2,7, dinnye 2,3, és kender 2,8.

Szőlő a budapesti kerületben közepes termés várható. Borkészlet fogytán. A kereslet lanya.

Miskolci kerületben közepesen gyengébb termés várható. A **kecskeméti** kerület szőlőinek állapota ki-elégítő. A **veszprémi** kerületben jó közepes termés várható. A **pécsi** kerületben közepes termés, a **szekesvári** kerületben közepes termés, a **soproni** kerületben jó közepes termés várható. Az **egri** és **felvidéki** szőlők szépen fejlődnek, a borkereskedelem meglehetősen lanya.

Gyermekrabló oláh főhadnagy

Különös feljelentést ismételt meg tegnap a rendőrségen id. **Mátyás Lajos** Péterfia utca 30. szám alatti lakos.

Elmondotta, hogy az oláh megszállás alatt **József** nevű fiát, aki 1910-ben született, egy oláh főhadnagy magával vitte oláh megszállott területre. A kis fiúnak rendkívül tettett a katonai élet és szívesen ment el kis dobosnak. Azonban csak rövid ideig tartott a dicsőség, az oláh főhadnagy személyes szolgálatára rendelte be s csak annyit engedett meg neki, hogy katonai sapkát viselhesen. A kis fiu sokszor visszaakart szökni, de az oláh főhadnagy nem engedte.

Most több, Romániából visszakerült utas hozott hírt a kisfiu szomorú sorsáról. Id. Mátyás ismét kérte a rendőrséget, hogy indítsa már meg a nyomozást a kisfiu kézrekerítésére, hollétének kipuhatolására. A kis Mátyásnak különös ismertető jele, hogy a hátán egy nagyobb anyajegy van. Id. Mátyás több ízben tett már feljelentést illetékes helyeken, de idáig mindig eredménytelenül.

Valóban felháborító és türelhetlen, hogy alávaló mőcök úgy hurcolják el rabzolgálatra a magyar gyermekeket, mintha afrikai feketék volnának. A magyar hatóság mindent kövessen el a szegénytelen állapot megszüntetésére és a gázság megtorlására.

Terjed a veszétség

Budapest, jul. 15. Az utóbbi időben a veszétség annyira elterjedt, hogy a veszedelem tovább harapódzása komoly aggodalomra ad okot.

Huttira Ferenc dr, az állatorvosi főiskola igazgatója a veszétség terjedéséről és az ellene való védekezésről, a következőket mondotta:

— Amíg a háború alatt Nagy-magyarországon 162 községből jelentették a betegséget egy hónap alatt, 1922 június havában Csonka-magyarországon 424 községből történt meg az, tehát ezen a szűk területen háromszor annyi község van fertőzve, mint volt Magyarország megcsönkítése előtt.

— A budapesti Pasteur intézetben a beoltásra szoruló szerencsétlenek száma váratlanul emelkedett. Így most már a veszétség olyan mérvet öltött, hogy országos veszedelem származhatik belőle, ha nem indul meg ellene a tervszerű védekezés. Ez a védekezés nem a védőtől, hanem a fertőzés elhárításából, illetve a veszétség kiirtásából áll.

— Ezekkel szemben végre kell hajtani az állategészségügyitörvény rendelkezéseit, úgy mint a kóbor kutyák elpusztítását, a kutyák számának a szükséges számra való korlátozását, az ebadó kivetését és behajtását. Ilymódon a veszétséget biztosan ki lehet irtani és eljuthatunk oda, mint más nyugati államokban van, ahol a veszétséget csak hírből ismerik.

A harminchármas elé

A drágaság kérdésében kiküldött nemzetgyűlési bizottság július 17-én, hétfőn délután 5 órakor az ország-ház első számú bizottsági (termében ülést tart, amelyen tárgyalni fogják a miniszteriumnak a rézgálic-készlet bejelentése, a rézgálic legmagasabb árának megállapítása és a rézgálicnak gazdasági célra való esetleges igénybevétele tárgyában kiadott rendeletét, továbbá a m. kir. miniszteriumnak a mezőgazdasági bérletekkel kapcsolatos újabb rendelkezésről szóló rendelet kiegészítését és módosítását és végül a m. kir. miniszteriumnak a mezőgazdasági kishaszonbérletek kivétele s meghosszabbításáról szóló és a legelő területek biztosításáról szóló rendeletét.

HIREK

Az élősdiek,

kukacok, férgek lepik el az oszlásnak induló testet. A magyarságot halálra ítélték. Azt hiszik tehát a „esalhatatlanok“, hogy meg kell halnunk.

A hullafégek már meg is kezdtek a leterített tetemen a lakmározást. Pedig még nem haltunk meg. Még érezzük az éles fogak harapását, eleven husunk marcangolását.

Diszpeldányai a hullafégeknek a különféle antantmissziók, amelyek fejedelmi fényűzéssel élnek itt a koldusbotra jutlatott és megnyomorított eldózat utolsó párnáinak drából. Csúpan a katonai ellenőrző bizottságnak minden egyes hónapja belekerül ennek a koldus országának több mint 29 milliójába. Hát még a többi misszió! A határkiigazító bizottság?

Az istenért, meddig lakmároznak még eleven husunkból? Meddig packázunk még velünk? Van-e még köztünk, aki bizik bennük és szemforgatva hirdetett jóindulatukban?

Csak mogunkban bizzunk. Ha majd lesz annyi erőnk, hogy megvárjuk, lerázzuk szipolyozó vendégeinket magunkról, akkor megszabadulhatunk tőlük, enyves kezűtől, fenekellen zsebűtől és attól, ami talán a legvisszataszítóbb rajtuk: vallvergetésüktől, krokodil könnyeiktől, hazug biztatlásuktól, csalja ígéreléseiktől, farizeus szemforgatásuktól.

A magyarok istene segítsen hozzá bennünket minél előbb.

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor predikál **Uray Sándor** lelkész, délután 5 órakor predikál **Peleskey Sándor** szénior. Kistemplomban délelőtt 9 órakor predikál dr. **Bötykös Béla** s. lelkész, délelőtt 11 órakor predikál dr. **Révész Imre** lelkész, délután 3 órakor predikál **Gábor András** s. lelkész **Kossuth utcai** templomban délelőtt 10 órakor predikál **Gábor András** s. lelkész, délután 5 órakor predikál dr. **Bötykös Béla** s. lelkész. **Árpádtéri** templomban délelőtt 10 órakor predikál **Felker János** s. lelkész, délután 3 órakor predikál **Nagy Lajos** s. lelkész. **Ispotályi** templomban délelőtt 10 órakor predikál **Varga Jenő** s.

lelkész, délután 3 órakor predikál **Mezei Béla** valástánító lelkész. **Homokkerti imaházban** délelőtt 10 órakor predikál **Nagy Lajos** s. lelkész.

A **Templom Egyesület** vegyes énekarának tanítási órái: hölgyek részére csütörtökön este 7-8-ig, a férfiak részére szombaton este 7-8-ig. Mindenkor a **Kollégium ének- és zenetermében**.

A **református Nagytemplomban**, f. évi július hónap 17-ik napjától 20-ik napjáig, belső tisztogatás miatt sem hétköznapon, sem Vasárnapon nem tartatik istentisztelet.

F. évi július 30-ikán ismét megkezdetik az istentisztelet tartása.

A római kath. templomban

Vasárnap 6, 7, 11 és fél 12 órakor csendes szent mise, utána szent beszéd, délután fél 4 órakor szent olvasó, 4 órakor szent beszéd és **Szent József** ájtatosság.

Az ág. hitv. ev. templomban

(Miklós-u. 3. sz.) Az istentiszteletet folyó hó 16-án vasárnap délelőtt 10 órakor **Farkas Győző** lelkész végzi.

— **Nádossy Imre országos főkapitány Debrecenben.** Ma, vagy holnap illusztris vendége lesz a debreceni államrendőrségnek. **Nádossy Imre** országos főkapitány kíséretével ide érkezik, hogy megtekintse a debreceni államrendőrséget. **Nádossy Rákosszky** Iván belügyminiszterrel jön egy vonaton, azonban a miniszter nem száll ki Debrecenben, hanem tovább utazik Nyíregyházára, ahol nemzetgyűlési képviselőnek jelölték. **Nádossy** kíséretében lesznek: dr. **Tóth Géza** miniszteri tanácsos, **Siketh Andor** osztálytanácsos, több számvetőségi főnök és magasrangú rendőrtiszt. A debreceni rendőrség nagy előkészületeket tesz **Nádossy Imre** ünnepélyes fogadtatására. **Ságy Lajos** főtanácsos, aki Siófokon időzik, szabadságát félbeszakítva, visszautazott Debrecenbe. Az állomáson diszrendőrszázad fogja fogadni az országos főkapitányt.

Vasuti karambolok.

Tegnap délután 2 óra 25 perckor Budapest-ről Galatán keresztül Oderberg felé menő gyorsvonat **Vágselez** állomáson hibás váltóigazítás következtében bele szaladt az állomáson veszteglő 81-es számú tehervonatba. A gyorsvonat mozdonyvezetője súlyosan megsebesült, három vasuti alkalmazott és az utasok közül egy asszony könnyebb sérülést kapott. A gyorsvonat mozdonya és a tehervonat több kocsija megrongálódott.

Még súlyosabb szerencsétlenség érte a **Bukarest-budapesti** express vonatot, amelynek pénteken este kellett volna befutni a Keleti pályaudvarra. Szinajánál több emelet magasságu viadukt összeomlása folytán a mélységbe zuhant. Az egész vonat darabokra tört össze, az utasok közül sokan meghaltak, és több százan súlyosan megsebesültek. Több kocsinak magyar kísérő személyzete volt. Az utasok kilétét eddig még nem sikerült megállapítani. Állítólag egy hid szakadt le, másik verzió szerint pedig a töltésről fordult le a vonat, a pontos részletek azonban még hiányoznak.

Huszonötezer koronát veszített kuglin.

Módos parasztleányról van szó, kinek van másna elveszteni való 25,000 koronája, még hozzá tekejátékon? A nagyállói vásáron a vasuti állomás előtti vendéglő udvarán figyelték meg a nevezetes kugli pártit. **Parasztleányok** kugliztak és fogadtak, hogy három dobasra hány fababot dobnak le. Egy-egy játszma tétje 1000 korona volt. Az egyik paraszt legény nem egészen egy óra alatt 25000 K-t veszített így el kuglin. Ez is korpék: 1922. év nyarán parasztleány 25,000 koronát veszít egy óra alatt a kuglin.

NAPIREND

1922

július 16 — Vasárnap

A Meteorológiai Intézet időjárás-jelentése:

Egyelőre zivataros esők várhatók lényeges hőváltozás nélkül.

Prot.: Váter. Kath.: K. B. A.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—12-ig.

Városi múzeum nyitva d. e. 9—12-ig, d. u. 2—5-ig.

Városi Képtár nyitva d. e. 10—1-ig.

Csokonai-színház délután fél 4 órakor „Sulamith”, este nyolc órakor „Nagymama”.

Nyári színpad este 9 órakor a Magyar Házban.

A Baross Szövetség közgyűlése d. e. 10 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében.

Az ág. ev. egyház közgyűlése d. e. 11 órakor Miklós-u. 3. sz. a.

A Debreceni Gazdasági Egyesület értekezlete d. e. fél 11 órakor a Gazdakörben.

Az Iparos Dalegyelet közgyűlése d. u. 3 órakor.

1922

július 17 — Hétfő

Prot.: Elek. Kath.: E'ek.

Közművelődési könyvtár nyitva d. e. 8-tól este 8-ig.

Csokonai-színház este nyolc órai kezdettel „Nagymama”.

Nyári színpad este 9 órakor a Magyar Házban.

— **Halálozás.** Szülőföldjétől távol, de mégis szerető családja körében, hosszú szenvedés után elhunyt egy bujdosó magyar. A debreceni homok ad fáradt testének ideiglenes nyugahelyet, míg porait az ősök hamvai mellé lehet majd helyezni a rabföld anyjára vágyott felszabadulása után. A korán elköltözöttben keresztény nemzeti mozgalmaink buzgó vezető harcosa: dr. Winkler Jenőné egyetlen testvérét siratja. Városszerte általános részvét nyilvánul meg a gyászoló család iránt, mely a következő jelentést adta ki:

Pusztító orkán néha a legerősebb fát is ledönti, a legmagasabb toronyt gyújtja fel. Az ígert nem teljesült. A nap nem alkonyatkor hunyt el, a buza nem éréskor vagatott; jött a kérelhetetlen arató és a sarló megcsendült!... Aratás volt. Halál aratása! Aki nagyon drága volt nekünk, akinek neve tegnap még ajkunkon csengett, többé sohasem felel hívó szavunkra. A föld visszavette tőlünk azt amit adott. Másfélvi kínos szenvedés után Kisbudaki és rettegi ifj. Retteghy Béla kolozsvarmegyei földbirtokos július 15-én hajnalban, életének 38 ik évében elhunyt. Ideiglenesen július 17-én — hétfőn — délelőtt 10 órakor, a debreceni ref. sirkegyházban helyezték nyugalmra, a ref. vallás szertartása szerint, amíg visszahatjuk őt a palatkai földnek, melyet úgy szeretett. Testüknek és lelküknek drága gyermeke és testvére, bucsuzunk tőle! Találjon nyugodalmat lázasan dobogó szíved! Édes anyád: Kisbudaki és rettegi Retteghy Béla; Vajásdi Ajtay Emma. Édes apád: Kisbudaki és rettegi Retteghy Béla. Névred: dr. Winkler Jenőné Kisbudaki és rettegi Retteghy Margit. Unokacséd: ifj. Winkler Jencike. Sógorod: dr. Winkler Benő.

— **Lopás a piacon.** Özv. Nadráczky Lászlóné Csapó utca 23 szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap reggel kiment a Rákóczi-utcai piacra zsemlyét venni és vásárlás közben valaki ellopta bőrdikálóját, amelyben pénztárcája volt 1500 korona készpénzzel. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Megnyitja a „Hadró” 1. számú üzlete.** A napról napra fokozódó drágaság és a mind elviselhetetlenebbé váló megélhetési viszonyok közepette jól esik látni adnunk egy olyan közgazdasági intézményről, amely a közönség gondjain enyhíteni törekszik, amellyel altruisztikus alapokon rendezkedik be és a legmagasztosabb, leghazafiasabb cél: a nyomorgó hadirokkantak, hadiözvegyek és árvák szolgálatában áll. A „Hadró” debreceni csoportja Termelő és Kereskedelmi Részvénytársaság most nyitotta meg 1. számú üzletét Debrecenben Piac-u. 64. sz. alatt, ahol hadirokkantak, özvegyek és árvák háztartásait saját beszerzési árban látja el. A nagyközönség ebben az üzletben a legelőszőbb áron és a legjobb minőségben szerezheti be élelmiszereit és egyéb háztartási szükségleteit, amellyel hazafias kötelességének is eleget tesz, mert az üzlet használja a hadirokkantak, özvegyek és árvák támogatására jut. A „Hadró” debreceni központja terve vette, hogy Debrecen város különböző részein és a vidéken több hasonló üzletet nyit. Ezen kívül több kisebb iparvállalat létesítését is előkészíti, melyekben igen sok hadirokkant özvegy és árva nyer alkalmazást. A vállalat fejlesztésének megfelelően a legközelebbi jövőben megtörténik a részvénytársaság alapítójának felemelése és a vezetőség átszervezése oly módon, hogy abban Debrecen város és Hajdu vármegye előkelő társadalmának számos kitűnő személye fog helyet foglalni. Az ügyvezetést a közgazdasági élet közis mert szakemberei látják el.

— **A legújabb lakásrendelet** a parlamenti módosításokkal és változásokkal kiegészítve, jegyzetekkel és magyarázatokkal dr. Buczy Ferenc ügyvéd által a hó 18-án, kedden megjelenik. Nélkülözhetetlen lakóknak, háztulajdonosoknak, bérlőknek és bérbeadóknak egyaránt. Minden lakáskérdésben pontos, megbízható és teljesen kimerítő tájékoztatást nyújt. Kapható Hegedűs és Sándor r. t. könyvkereskedésében és minden más könyvkereskedésben.

— **Kötélverőmester avatás.** A napokban avatták Debrecenben kötélverő mesterré Bihari Istvánt, régi debreceni család sarját, aki az apja mesterségét folytatja. A Csonka-utcai házban régi jó szokáshoz híven, a hagyományokat szigorúan betartva folyt le az avatási ünnepség, amit vidám avatási lakoma követett barátok, ismerősök részvételével.

— **Unitáriusok figyelmébe!** Felkérem a Debrecenben, Hajdu, Szabolcs és Bihar vármegyékben lakó unitárius hivatottakat, hogy az egyházi családkönyv összeállításához szükséges adatok összegyűjtése céljából Kelemen Béla m. kir. államrendőrtanáccsal pontos címüket közölni sziveskedjenek. A hívek az adatgyűjtő lapot kitöltés céljából postán fogják megkapni. Székely Ferenc, a debreceni unitárius leányegyház gondnoka.

— **El „jobb” hazába!** Szombaton délelőtt a budapesti főkapitányságra vittek 25 olyan kommunistát, akik 8-tól 15-évre vannak elítélve, és akiket a kieserélési akció folyamán Oroszországba szállítanak. Közöttük néhány olyan is van, akiket a kommunizmus bukása után kommunista röpirat terjesztése miatt ítélték el. Ismertebb nevű kommunista azonban ebben a csoportban nincs. Ma délelőtt valamennyien utlevelet kaptak és utnak indították őket Oroszország felé.

— **Géresi Kálmán levelezése a ref. kollégium nagy könyvtárban.** Fekőlt lelkű, nemes gondolkodású özvegye rendelkezéséből az elhunyt kiváló tudós és országosan ismert közéleti nagyság, néhai Géresi Kálmán kir. tankerületi főigazgató levelezése a ref. főiskolai könyvtár birtokába jutott. Hatalmas értékgyarapodás ez, mert Géresi nemcsak az ország legelőkelőbb tudósaival, egyházi férfival, hanem született notabilitásával is a legelőkelőbb összeköttetésben állott s kiváltképpen a Tisza családhoz fűzték, erős, elszakíthatatlan kötelékek. Vastag kötegeket kitevő levelezései valóságos tükörképei a XIX. század második fele kulturális, irodalmi, történeti, politikai, egyházi vonatkozásainak s társadalmi és magánéletbeli szokásainak. Mind e nagy kincs tehát most a ref. főiskolai könyvtár kéziratárában, azon a legelőkelőbb helyen van, mely egykori igazgatója áldásos működésének oly sok beszéde nyomát őrzi. Özv. Géresi Kálmán urasszony pedig fogadja a nyilvánosság előtt és minden kedvelő egyén s legelőkelőbb főiskolai könyvtárigazgatóság leghalásabb köszönetét.

— **Folytatják a magyarok üldözését.** Pécsiől jelentik: Július 13-án megint több mint 40 intelligens magyar családot hurcoltak Baranya különböző helyeiről Baranyavárra, hogy kiutasítsák őket. A szerencsétlen emberek csak két napi élelmet vittek magukkal.

— **Bortözsde Sátoraljnyhelyen.** A kormány engedélyt adott tokajhegyi és környékbeli szőlős gazdáknak, hogy a Tokajhegy alján Sátoraljny helyi székellyel bortözsde állítsanak fel. Minthogy hazánk exporttermévénei között egyik legfontosabb a bor, a tözsde felállítása nemzetgazdasági szempontból óriási. Az új bortözsde az összes hazai borokat jegyzi, ami biztosítja a magyar borárak reális igazolását a világárhoz.

— **A csütörtöki rövid ideig tartott orkán** nemcsak a városban, de a környéken is elemi erővel dúlt. A már részben keresztbe rakott gabonakéveket száz és száz méternyire hurcolta szét. A Halap teleken egy 20 méter hosszú fahodályt teljesen szétrombolt a szél. A nagyerdőben is okozott kisebb-nagyobb károkat és döntött ki szép száll fákat.

— **Kapás a piros székfü.** Tegnap délelőtt nagy feltűnést keltett, hogy a Kossuth utcai virággiacon néhány munkásintézésű ember az összes piros székfü összevásárolta. Néhányan értesítették a rendőrséget, de mire a detektívek odaértek, hogy leigazoltassák a piros székfü vásárlókat, azok már eltűntek.

— **A tehénirtó mézárósség.** Különös bünesetnek jött nyomára a székesfehérvári rendőrség. Egy állás nélküli mézárósség eredeti módon akart meggazdagodni. Ejnek idején belopózkodott a környékbeli gazdák istállójába, a tehéneket kalapáccsal leütötte, vagy késsel leszúrta s másnap a világ legártatlanabb arcával megjelent a szomorú gazdánál, hogy megveszi a döggöt, amelynek elhullásáról véletlenül értesült. Az állatot olcsó pénzen megvette s jó áron eladta a székesfehérvári mézárósségnek, mint frissen vágott húst. Eddig 24 gazda tett feljelentést ellene. Virág több mint százezer koronát „keresett” eredeti ötletével. Most a börtönben várja büntetését.

— **Hirdessen a Hajdúföldben.**

— **Baleset mnnkaközben.** Bakó Imre asztalossegéd tegnap munkaközben a fején megsebesült. A mentők részszesítették első segélyben. Állapota nem súlyos. — Barca János husz éves molnársegéd a Hortobágy malomban dolgozott. Munkaközben véletlenül neki ment az egyik szitágnak s a lábán könnyebb sérülést szenvedett. Állapota nem súlyos, egy-két hét alatt újra munkaképes lesz.

— **Országos postás gyűjtés.** A belügyminiszter megengedte a menekült és nehéz megélhetési viszonyok közé jutott posta, távirtdai és távbeszélő alkalmazottak központi segélyező bizottságának, hogy emberbaráti céljainak megvalósítása érdekében július 15-től számított hat havi időtartamon belül Budapest székesfőváros kivételével, az ország egész területén gyűjtőköveket a m. kir. posta és távbeszélő hivatalok útján pénzübeli adományokat gyűjthessen.

— **Az ÉME üzletében Péterfia-u. 76. sz. alatt** mindenféle fűszerárú kapható.

Színház

HETI MŰSOR:

Vasárnap este: A nagymama.
Vasárnap délután: Sulamith.
Hétfőn: Boszorkány.
Kedden: Tatárjárás.
Szerdán: Luxemburg grófja.

Színház és mozgószínházak közleményei

Hétfőn Sardou izgalmas és érdekesítő drámája **A boszorkány** kerül színre. Leírhatatlan az a hatás, amit Halassy Mariska és Rubinyi e darabban kiváltak. László Gyula, Zoltán, Lukács Julia szintén erősségei a darabnak.

Kellemes, szép élvezetben van része, ha megnézi az **Urániában a Volt egyszer egy hercegisasszony** c. filmet. **Várkonyi és Clári Lotto** főszereplésével. Ma, vasárnap utoljára.

Hétfőn, kedden, szerdán nincs előadás az Urániában. Csütörtökön **Egy cselédleány története Linne Hald** főszereplésével.

Lengyelvér az Apollóban, ma vasárnap, utoljára mutatja be az Apollo 4 és fél 7 és 9 órakor. Jegyelővétel délelőtt 10—12-ig.

SPORT

Az MTK svédországi győzelmei. Az MTK, amely első mérkőzését 3:1 arányban nyerte meg Stockholmban a Djurgarden ellen, tegnap második győzelmét aratta. A magyar bajnokcsapat fényes játék után 2:0 (1:0) arányban győzte le a Hammarby csapatát **Sikióssy és Opatá** góljaival.

Toldi győzelme Düsseldorfban. Toldi Sándor, az FTC diszkoszvető bajnoka tegnap Düsseldorfban versenyzett és 41 m. 13 cm. hatalmas dobással győzött Thammer (40 m.) és az ausztriai Klumberg ellen. A verseny nagy eseménye Backmann (svéd) és Bedarff (német) bajnokok találkoása volt 3000 méteren. Backmann, mint megirtuk, könnyen verte Bedarffot Frankfurtban, most azonban épp az ellenkezője történt. Bedarff életének legjobb futását produkálta és saját 8 p. 48'3 mp-es német rekordját másodpercekkel megjavította, megverte a svéd bajnokot. Bedarff 8 p. 44'5 mp.-es ideje új német rekord.

Többtermelés!!

A Hatvani Növénynevelő R.-T.
EREDETI HATVANI
Nemesített őszibuza

vetőmagjai kat. holdanként
150-400 kg. többtermelést
biztosítanak. Jogerőse elő
szükségletét azonnal az
egyedárusító

Magyar Magtenyésztési R.-T.-nél
BUDAPEST, IV., SZÉP-UTCA 1.

Telefon 66-53, 66-54.
Sürgőnyeim: GRANARIUM.

Kérje az N. 16. számú ismertetőt.

Saját tenyésztésű kiváló, szavatoltan
fajtisza és jó csiraképességű gazdasági
konyhakerti és virágmagvak.

Kertészeti és méhészeti eszközök.
MONORI MAGKERESKEDÉS.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A tőzsde

Magyar korona: 42.

Magánforgalom Valuták

Napoleon 4875-4925, Angol font 5875
5925, Dollár 1320-340, Francia frank
10550-10750, Márka 279-289, Lira 5875
-5975, Osztrák kor. 455-475, Rubel
2950-3050, Lei 747-57, Szokol 3050 075
Svájci frank 21250-21350, Korona dinár
1520-1400, Lengyel marka 2200-2300.

Devizák

Amsterdam 510-0, Koppenhága 28200,
-28000, Krisztiania 21600-22100, Lon-
don 6000-6100, Berlin 27900-28900,
Milánó 5900-6000, Páris 10650-10750,
Prága 2975 3025, Stockholm 34000-5000,
Svájc 25750-25850, Bécs 430-450, Zá-
gráb 37500-38500, Newyork 1233-1253,
Varsó 2450-2550.

Zürichi zárlat

Berlin 111,00 Holland 202,80, Newyork
522, London 2316, Páris 4265, Milánó
2360,00, Brüsszel 4230, Prága 1100,00, Buda-
pest 42, Zágráb 155,00, Bukarest —,
Varsó 950, Bécs 2—, Osztrák, lebélyezett
2 és fél.

Nemesítémpénzek piaca,

A Napoleon és 20 koronás magyar
arany egyaránt 4350-675. Az ezüst pénz-
ek piacán az árakat megállapítani nem
volt lehetséges.

Terménytőzsde.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 5050-
-100, fehérmegyei 5030-5050, pestmegyei
5000-5050, rozs: 3950-4000, takarmány
árpa 4100-300, sörárpa 4000-4010,
kőles 2800-2825, zab 5400-5600, tengeri
4375-4425, reppa 100-115, Korpa 2950-

Dollárt, Leit

és mindenféle ide-
gen pénzt a leg-
árgábban vesz
Kaczander bankiroda
Hunyadi-u. 12. Telefon 7-54.

Tanuló lányt

felvesz lapunk kiadóhivatala fi-
zetéssel. Jelentkezni lehet a kiadó-
hivatalban.

Napszámok

felvétetnek „Fgyetemi
Építkezésnél”
Nagyerdőn.

Gebauer Károly és Tsa

Debreczen legrégibb és legszolidabb temetkezési vállalata, a legjutányo-
sabbban rendez temetéseket helyben és vidéken, a legegyszerűbbtől a leg-
diszesebbig. Exhumál. Szállításokat eszközöl. Tisztviselőknek árengedmény.
Debreczen, Kossuth-utca 2. (Városháza épület.)
Telefon nappal: 103. Telefon éjjel: 60.

Vasabroncs

kisebb vagy nagyobb
mennyiségben kapható
Piacz-u. 59.

Makulatur

5 kilogramos csomagon-
ként kapható lapunk ki-
adóhivatalában. Kgr 34 K.

Kiss József

autó-motor és gépműhely
Erzsébet u. 20. Tel. 901.
Vesztergamunkát és bármily gazdasági gépjávitást gyorsan és pontosan
végez. Lokomobilokat magánjárokát átalakít, használt gépeket vesz, gyárilag
javítottat elad és becsereél.
Autogénheggesztés.

Lapkihordó asszonyok

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában
Piac-u. 59.

HORNYATSEKISTVÁN

üveg, porcellán háztartási cikkek keres-
kedése, ajánlja befőttes üvegeit minden
kivite ben. Kész ab'akok. Képerkezés
Debreczen, Csapó-utca 1. sz.

Megnyilt a „Hadröa“ I. sz. üzlete

Debreczen, Piac-utca 64.

Liszt, élesztő, kenyér, fűszer, só, burgonya, bab, mindennemű gyü-
mölc, főzelék, friss zöldség, petreselyem, hagyma, ecet, csemege
árak és minden más háztartási cikkek nagyban és kicsinyben a
legolcsóbb áron beszerezhető.

A „Hadröa“ d. cs. Termelő és Kereskedelmi részvénytársaság ezen
üzletében saját beszerzési áron látja el a hadirokkantak, özvegyek
és árvák háztartását, minden szükségletét. — A nagyközönség a
„Hadröa“ üzletében a legjobbat a legolcsóbban kapja.

Aki a „Hadröa“ üzletében vásárol, nemcsak saját érdekét szol-
gálja, de eleget tesz emberbaráti hazafias kötelességének is, mert
lehetővé teszi a nyomorgó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadi-
árvák segítését.

Fenti vállalatot a t. nagyközönség szives párt-
fogásába a legmelegebben ajánljuk.

Debreczen, 1922 márc. 10.

Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Nemzeti Szövetségének
Hajduvármegye és Debreczen sz. kir. város csoportja Debreczen.

PISZKAY ÁRPÁD, ügyv. igazgató.

FEHÉRTŐI temetkezési intézete

DÉGENFELD-TÉR 4. SZÁM. (Saját ház)

Telefon: nappal 11-85, éjjel 10-91.

Végez temetéseket helyben és vidéken ju-
tányos árban személyes felügyelet mellett.

:: Exhumál és hullaszállítás vállal! ::

Raktáron: ÉRCZ- és MÜVIRÁGKOSZORUK!

Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Részv.-T.

Készít minden a sokszorosító iparba tartozó munkát, ugymint könyveket
folyóiratokat, rovatos iveket, falragaszokat, levélpapírokat, borítékokat, gyász
lapokat, eljegyzési és esküvői értesítéseket, névjegyeket, bál meghívókat

Debreczen, Piacz-u. 59. sz.

Lengyel KELMEFESTŐ

fest mindennemű ruhákattit tiszt
legolcsóbban és kifogástalanul
Csapó 95. Széchényi 18.

Zsom Józsefné

varrodája

Erzsébet-u. 54.

a Telegdi fürdővel szemben

Elvállal: női kosztümök ka-
bátok, ruhák készi-
tését, javítását, átalakítását. Fehér-
müek varrását olcsón és izlésesen. Ta-
nitunk: szabni, varni önállóan dolgozó
ügyes segéd leány és tanulók felvételnek

HUNGÁRIA gőzmosó kelme és ruha- festő vegytisztító vállalat

Debreczen,
Péterfia 4.

Cégtulajdonos: Libándi Andor.

Legolcsóbban festek mindennemű szöveteket
bőrkabátokat, kesztyűket, speciális vegyeltisztít-
ással felelőség mellett. Festek női és férfi
ruhákat, pokrócokat, selymeket, fonalakat, vász-
nakat (rákötéssel), moshatóan kifogástalanul min-
den színre minta után. **Íszítók** vegyileg le-
makacsabb penész, tinta kátrány, olaj, festék stb
foltokat, női és férfi ruhákat. **Javitok**, fester,
tisztított ruhákat legszebb kivitelben. **Mosók**,
vasalók a legkényesebb igényeknek megfelelő
női és férfi fehérneműket, gallérokat, kézzelők,
kemény ingeket hófehér és tükörfényesre. Csász-
vagy sürgős expressz festések, tisztítások: 24 óra
alatt készítem, melyekért 30 százalékos felár fizet-
endő. Vidéki megrendeléseket posta útján is a
legpontosabban intézek el.

ÓLMOT

keres megvételre
lapunk kiadóhiva-
tala Piacz-u. 59.

Gépeket

magánjároká átalakítok, új
tűzszekrények készítését és min-
dennemű kazánmunkát elvállalok.
Cséplőgarnitúrákat és alkatrés-
zeit s mindennemű mezőgazda-
sági gépeket a legjutányosabban
készítek és pontosan javítok

Gáll Béla gép és kazánműhelye
gőzcséplési vállalata
Szepeségi-u. 28
Telefon 8-40. sz. Bércsépést vállalok.

Mindenkinél olcsóbban

a legmodernebb kivitelben készít
férfi ruhákat
saját és hozott szövetekből.
Szives pártfogást kér
KELEMEN JÓZSEF
uri szabó, Gyöngyvirág-utca 2. szám.
A kózkórház közelében.
Tisztviselőknek árengedmény!

Wangor Antal

épület és butoraszatlos
DEBRECZEN, Csapó-utca 9.sz.
Elvállal minden e szakmába vágó mun-
kák készítését és javítását.
Szép világos hálószoba butor eladó.

14396—14427—1922 II.

Versenyárgyalási hirdmény.

Debreczen sz. kir. város az ohattelekházai bérleten emelendő ökör-istálló és gulyaakol építési munkáinak biztosítására zárt ajánlati versenyárgyalást hirdet.

E kiírási művelet a városi mérnöki hivatalban (rendőrségi palota III. emelet) a hivatalos órák alatt megtekinthető s az ajánlattételhez szükséges nyomtatványok: részletes versenyárgyalási feltételek, ajánlati és költségvetési űrlapok ivenként 50 koronáért megszerezhetők. Ajánlat csak ezeken a lapokon tehető.

A szabályszerűen kiállított ajánlatok lepecsételt borítékban „Ajánlat az ohattelekházai építkezésre“ felírással folyó évi augusztus hó 1-én, déli 12 óráig a polgármesteri hivatalba nyújtandó be s ugyanezen nap d. e. fél 1 órákor a városháza tanácsstermében nyilvánosan bontatnak fel.

A város fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közt szabadon választhasson, esetleg azok mellőzésével a munkát másként végeztesse.

Debreczen, 1922. évi július 13-án. VÁROSI TANÁCS.

Ismét kapható

Bécsi Kreolin

gyógykezeléshez kilogr. 140 kor.

Bécsi Kreolin

desinficiáláshoz kilogr. 120 kor.

Dr REX Chemiai Gyár és Gyógyárunagykereskedés R. T.

Debreczen, (Városház épület.)

Telefon 292.

Szirek András elsőrendű ur- és egyenruha szabósa Divatos angol szöve-tek állandó raktára. Szent Anna-ut 1. Telefon 509.

Hivjon meg ha van aranya vagy ezüstje eladó a legtöbbet én fizetek érte

Kramer Simonffy utca 17.

Dollárt, ARANY, EZÜST pénzt, máskegen pénz legdrágáiban vesz Simon Bankiroda DEBRECZEN, Kossuth-u. 11. Idegen kifizetések legolcsóbban. T. 903.

Apró hirdetések.

Apró hirdetés 10 szög 15, aztán szavanként 150, vastag betűs szavak 3 K. Vasár és ünnepnapokon 10 szög 20 korona.

Eladó Egyháztér mellett Vár és Nyomató utca sarok ház. Három bolti helyiség, 4 rendbéli lakással, 100 méteres utcai fronttal. Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth-u. 17.

2 ajtó, ablak tokkal, 4 darab betonlépcső, takaréktűzhely eladó. Széchenyi-ut 28. Tisztviselőtelep.

Cseplési vállalatok új gépműre három és fél percentért. Sáska, Rákóczi-utca 28.

KUN JÓZSEF kős- és műszerműves Debreczen. Széchenyi-u. 1. szám

Csapó-u. 67. Bálint József asztalosnál butorok, konyhaberendezések raktáron.

Lakást keres magánosnő egy szoba konyhából állót. Közvetítő díjazok. Cim a kiadóban

Acs segédet napszámot kerítés csulópok faragására és vályogvető munkásokat keresek. Jelenkezhetnek Vár 8.

Lakótársnak ajánlkozok butorral magános nőhöz magánosnő. Cim a kiadóban.

Eikötözés végett eladó jömeneteli vendéglő termő szőlővel, kuglizóval, egyéb helyiséggel privát lakásnak is alkalmas. Homokkert, Bujdosó-utca 34.

Gépirónó azonnal állást nyerhet ügyvédi irodába. Cim a kiadóban.

Lakást keresek egy szoba konyhából állót. Cim a kiadóban.

Bélyeggyár és vésőintézet PAULÓ I. Batthyányi-utca 28. Telefon 1305.

Elveszett egy összehajtos kapukules Kértek a becsületos megtalálót a kiadó a leadni.

Szólót keresek megvételre házzal és berendezéssel együtt. Cim a kiadóban

Tíz hónapos szép kis fiamat örökre adnám jobb családhoz. Cim Timár-u. 23.

200000 koronával társulnék biztos befektetésű üzlethez. Megkereséseket a kiadó továbbít. „Biztos üzlet“ jellegére.

Nagy jövedelmet hozó ház, beköltözhető lakással eladó. Péczeli-u. 8.

Cserép 3-400 darab teljesen új (szovát) eladó. Garai-utca 26. szám.

Eladó 44-es férfi fűzős cipő teljesen új. Darabos 44. sz. 4. ajtó.

Pintér Gusztáv Tisza-palota, Piac-utca 18. Jeggyűjtő, briliáns árak raktára. Éjszert, órák olesón és pontosan készit.

Cserép törmelék és levert vakolat ingyen vihető Garay-utca 26. sz.

Butorozott szobát keresek. Cim a kiadóban.

Középszkolai tanuló két kis leányt és egy fiút teljes ellátásra az iskolai évre elfogad. Teleky u. 6. Utcái lakás.

Befőtőkötöző papír és spárta kapható Antalffy könyvkereskedésében Szent Anna-u. 13.

30-40.000 leu kifizetését vállalom elszakított területen. Cim a kiadóban.

Zongora rövid, kereszturozott eladó. Varga-utca 48.

Barackot megvételre keres kis és nagy mennyiségűt Király István fűszerkereskedő konzervgyára részére. Debreczen, Dégenfeld-tér 11. sz. Telefon 286.

Mosott ócska rongyot vesz bármely mennyiségben lapunk kiadóhivatala

Fabehozatali és kereskedelmi Részvény Társ. tűzifa eladását Homokkerti (Gázgyár és közraktár közti) telepén is megkezdte. Száraz, román import tűzifa vagontelepe: ben, mázsa és őlszámra. Telefon 1396.

Debreczeni Gazdák Bankja részvénytársaság Kossuth-után mint a Budapesti Magyar Olasz Bank részvénytársaság affiliált intézete kölcsönöket folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad, a betétek után magas kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Külföldi kifizetéseket és megbízásokat elfogad. — Külföldre és megszállott területre szóló átutalásokat gyorsan eszközöl. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbead (safé deposit) páncélrekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Felek nek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésére áll

Pintér Simon műlakatos Szakmájában tartozó munkákat a legolcsóbban készitek. Csapó-utca 27. szám

Használt butorok és antik szekrény eladók. Szent Anna-utca 5. emelet.

Forgács István műorás Bádógy-s-u.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy asztalos műhelyemet Homokkert-utca III. sz. alá helyeztem. Elvállalok minden szakba vágó munkát jutányosan ugyszintén javításokat is PONGRÁCZ ÁRPÁD műbutor és épület asztalos Debreczen, Homokkert-u. 111. szám.

Menekültek, tisztviselők közalkalmazottak kedvezményes áru bevásárlási forrása a „BÉKE“ áruház Szent Anna-u. 5. sz. Júliusi árjegyzéke a még meglevő régi készletből:

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes items like 115 széles mintás opál, Angol zephir, Kétféle félgypaju kelme, etc.

Élesdi mész

darabos és oltott ASBESTPALA

békebeli minőségben, portlandcement, kátránypapír, karcagi és szovát cserép nagyban és kicsinyben legolcsóbb beszerzési forrása

SINGER LAJOS

Hatvan-u. 71. sz. (Kisállomásnál.)

Meggyőződhet arról minden BUTORT vásárló, hogy buorait, mely saját gyáramban készitlenek a legolcsóbb gyári áron beszerezheti

Jancsó Testvérek

műbutor asztalosáruk és fakoporsók gyára Debreczen. Gyártelep: Bácsai-utca 3. s. TELEFON 10-35. Raktárát Csapó-u. 17. színházi átjár. Megrendelése fakoporsókat a legolcsóbban készit. — Árjegyzék ingyen.

Üvegezési és Képheretelési

munkákat úgy helyben mint vidéken jutányosan készit

Ónody és Hampel

DEBRECZEN, PÉTERFIA-U. 37. Telefon 12-64.

Patkányirtó szerek, mindenféle pipereszappanak, parfümök kölniszeszkek, fogkezes és hajápolószerek stb legolcsóbban beszerezhetők a Korzó Drogueriában. Piacz-utca 42. TELEFON 14 80

Előrehaladott korom miatt eladom a városban, a méntelepi villanyos megállónál levő Böszörményi ut 46. szám alatti egy katasztrális haldnyai nagyon szép gyümölcsösömet — szőlőm — konyhakertemet! Hatalmas utcai fronttal! Fölparcellázható 5 darab 300-300 négyszögletes nyaralókká! Fenti ingatlanomra nézve elővételi jogot és kizárólagos eladási rendelkezést adtam Debreczen város legrégebbi adásvételi irodájának, a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalatnak. Ez az intézet rendelkezik tehát most már ingatlanom eladása felét, a vételi ügylet egyedül és kizárólag az intézet tulajdonosával Nagy Lajos úrral köthető meg, az ő kezeihez teendő le a vételi foglaló is. Az ingatlan megtekinthető ma és mindennap délután 5 órától este 7-ig. Ezen időben ott tartózkodik a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat vezetőtulajdonosa személyesen is. Ára az egész ingatlannak a rajta levő, téglából épített, zsindellyel fedett egy szobás és konyhából álló pajtával, szüretelési eszközökkel, az összes szőlő és gyümölcsstermessel együtt 1 MILLIÓ 200 EZER KORONA. Rögtön birtokba vehető! A Hatvan utcai villanyosra kell fölszállani a Bikánál és a méntelepi megállónál leszállani, rögtön ott van!

